

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Weer en klimaat

1 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat de matigende invloed van de (relatief warme) zee in het binnenland minder is dan aan de kust.

2 maximumscore 2

1 = juist

2 = onjuist

3 = onjuist

indien drie antwoorden juist

2

indien twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

3 maximumscore 1

1 = onjuist

2 = juist

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij twee juiste antwoorden.

4 maximumscore 1

vaker

Juiste klimatologische verklaring is:

door klimaatopwarming / doordat het steeds warmer gaat worden

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij een juiste keuze met een juiste klimatologische verklaring.

Vraag	Antwoord	Scores
5	maximumscore 2 1 = stijgen 2 = kouder 3 = condenseert 4 = groter	
	indien vier antwoorden juist	2
	indien drie of twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0
6	D	
7	maximumscore 2 • (klimaatgrafiek) P • Bij klimaatgrafiek P valt de meeste neerslag / zullen de minste zonuren zijn / zal de meeste bewolking zijn	1 1
8	maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat de plaats van klimaatgrafiek Y minder bewolking/meer zonuren heeft dan de plaats van klimaatgrafiek X.	
9	maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat Reno in de regenschaduw ligt/aan de lijzijde van het gebergte ligt (en daar valt minder neerslag dan in Santa Rosa).	
10	C	
11	maximumscore 2 1 = juist 2 = onjuist 3 = juist	
	indien drie antwoorden juist	2
	indien twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0
12	B	
13	maximumscore 1 In deze periode is het zeewater warm genoeg (om orkanen te laten ontstaan en te voeden).	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

14 maximumscore 1

Katrina 2005

Uit het argument moet blijken dat Katrina over bewoond gebied trok terwijl de baan van Earl niet over land ging.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij een juiste keuze met een juist argument.

15 maximumscore 1

orkaan

Een orkaan is beter te voorspellen en daardoor hebben mensen de tijd om uit het gebied te vertrekken. / Een tornado is moeilijk te voorspellen. / Bij een tornado is de tijd voor evacuatie uit een gebied te kort.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij een juiste keuze met een juist argument.

Water

16 maximumscore 2

1 = juist

2 = onjuist

3 = onjuist

indien drie antwoorden juist

2

indien twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

17 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat door middel van de stuw de waterstand in een rivier geregeld kan worden/geregeld kan worden hoeveel water er doorgelaten wordt.

18 maximumscore 1

sluiten

Uit het antwoord moet blijken dat als in de Neder-Rijn de stuw bij Driel wordt gesloten, het water richting de IJssel gedwongen wordt.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij een juiste keuze met een juist argument.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

19 maximumscore 1

Juiste maatregelen voorkomen overbelasting van afvoersystemen.

Voorbeelden van een juiste maatregel zijn:

- verstening tegengaan of voorbeelden hiervan, zoals tegels weghalen en vervangen door planten / meer groen in de wijk
- subsidie geven voor groene daken
- regentonnen plaatsen
- infiltratiebakken / grindkoffers aanleggen

20 maximumscore 1

wintermaanden

De vervuiling wordt meer verdund door de grotere hoeveelheid water. / De concentratie vervuiling is lager.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij een juiste keuze met een juiste oorzaak.

21 maximumscore 1

kleiner

Uit het argument moet blijken dat als België water vasthoudt in overloopgebieden er in dat geval minder water door de Maas in Nederland stroomt / de piekafvoer in Nederland kleiner wordt (waardoor de kans op wateroverlast kleiner wordt).

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij een juiste keuze met een juist argument.

22 maximumscore 1

Juiste maatregelen leiden tot extra water vasthouden of opslaan.

Voorbeelden van een juiste maatregel zijn:

- water reguleren/vasthouden met behulp van stuwen en dammen
- zoetwatervoorraden aanleggen / spaarbekkens aanleggen
- water in de stad vasthouden of voorbeelden hiervan
- beekjes weer laten meanderen

23 maximumscore 1

1 = onjuist

2 = juist

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij twee juiste antwoorden.

24 C

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

25 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste maatregelen zijn:

- bomen planten
- terrassen aanleggen
- ploegen met de hoogtelijnen mee
- stoppels van gewassen / begroeiing laten staan

per juist antwoord

1

26 maximumscore 1

van zuid naar noord

Uit het argument moet blijken dat in het zuiden van China meer neerslag valt dan in het noorden van China / dat het in het noorden van China droger is dan in het zuiden van China.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij een juiste keuze met een juist argument.

27 maximumscore 2

- (letter) S
- (letter) V

1

1

28 maximumscore 1

Voorbeelden van een juiste reden zijn:

- Het is een dure methode. Niet elk land kan ontziltingsinstallaties betalen.
- Sommige landen kunnen goedkoper water in andere landen aankopen/per pijpleiding aanvoeren.
- Sommige landen kiezen liever voor duurzamere oplossingen zoals waterrecycling.
- Sommige landen liggen niet aan zee.

29 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- De Jordaan is een grensrivier, dus er kunnen problemen ontstaan over de verdeling.
- Jordanië en Israël kunnen beide water vasthouden en minder water afvoeren naar de Jordaan.

30 B

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

31 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat sinds de bouw van de Aswandam de afzetting van vruchtbaar slib in de Nijldelta sterk is verminderd.

Opmerking

Ook mag worden goed gerekend dat door de bouw van de Aswandam meer verzilting optreedt in de Nijldelta.

Bevolking en ruimte

32 maximumscore 1

1 = onjuist

2 = onjuist

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij twee juiste antwoorden.

33 maximumscore 2

Juiste oorzaken zijn:

- Er is een vertrekoverschot. / Relatief jonge mensen trekken weg 1
- Er is een sterfteoverschot. / Er worden minder kinderen geboren. / Het sterftecijfer stijgt doordat de achterblijvende bevolking sterk vergrijsd is 1

Opmerking

Vergrijzing of ontgroening mogen ook goed gerekend worden.

34 D

35 maximumscore 1

niet in fase 4

Voorbeelden van een juist argument zijn:

- Duitsland had in 2015 een sterfteoverschot en Nederland had een geboorteoverschot. / Het geboortecijfer in Duitsland was lager dan het sterftecijfer en in Nederland was dat andersom.
- Het sterftecijfer in Duitsland is hoger (dan in Nederland).
- Duitsland was in 2015 meer vergrijsd (dan Nederland).

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij de juiste keuze met een juist argument.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

36 maximumscore 1

Voorbeelden van een juiste aanwijzing zijn:

- De straten zijn recht. / Dit deel van de stad heeft een gridpatroon.
- Er is veel parkeergelegenheid.
- Er is een ringweg aangelegd.

37 maximumscore 2

1 = juist

2 = juist

3 = juist

indien drie antwoorden juist

2

indien twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

38 maximumscore 1

wel sprake van segregatie

Uit het argument moet blijken dat er in Mannheim wijken zijn waar meer dan 60 procent van de bevolking/de meerderheid van de inwoners een migratie-achtergrond heeft en er wijken zijn waar dat percentage veel lager ligt.

Er moet 1 scorepunt worden toegekend als in het eerste deel van de opgave de juiste keuze is gemaakt, namelijk: er is **wel sprake van segregatie**, ongeacht de gegeven argumentatie of het ontbreken van een argumentatie voor deze keuze.

De opmerking 'Het scorepunt alleen toekennen bij een juiste keuze met een juist argument.' vervalt.

39 D

40 maximumscore 1

(bevolkingsdiagram) 1

Voorbeelden van een juist argument zijn:

- Het aandeel vrouwen van Hongkong is hoger dan dat van China / de man-vrouwverhouding in Hongkong is schever dan in China.
- Het aandeel kinderen van 0 tot 19 jaar van Hongkong is lager dan dat van China.
- In verhouding zijn in Hongkong meer ouderen dan in China.
- Hongkong heeft een minder gelijkmatige opbouw van de bevolking dan China.

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen bij een juiste keuze met een juist argument.

Vraag	Antwoord	Scores
41	<p>maximumscore 2</p> <p>1 = juist 2 = onjuist 3 = juist</p> <p>indien drie antwoorden juist indien twee antwoorden juist indien minder dan twee antwoorden juist</p>	<p>2 1 0</p>
42	<p>maximumscore 1</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat kinderen van migranten/kinderen zonder stadshukou geen recht hebben op scholing, gezondheidszorg en dergelijke in de stad.</p>	
43	<p>E</p>	
44	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeelden van juiste gevolgen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Er zijn te weinig woonhuizen in de stad. / De schaarste op de woningmarkt neemt toe. – Het aantal files / de congestie neemt toe. – Smogvorming en vervuiling nemen toe. – De geluidsoverlast neemt toe. <p>per juist antwoord</p>	<p>1</p>
45	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeelden van een juiste reden zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – China is een grote afzetmarkt. – Er is in China veel kennis aanwezig. / De ontwikkeling van kennis in de hightechindustrie in China gaat snel. – Er zijn veel hoogopgeleide arbeiders die werken voor een relatief laag loon. – Vestiging in China levert vaak belastingvoordelen op. – De Chinese regering zorgt vaak voor de inrichting van de industrieterreinen / voor de aanleg van de infrastructuur. 	
46	<p>maximumscore 1</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat de migranten van het Chinese platteland veelal laag opgeleid zijn / dat de hightechindustrie hoogopgeleid personeel vraagt.</p> <p><i>Opmerking</i> <i>Antwoorden waarin aangegeven wordt dat de hightechindustrie maar weinig werkrachten nodig heeft, mogen goed gerekend worden.</i></p>	

Bronvermeldingen

- bron 1, 2 vrij naar: KNMI, 2009
- bron 3 vrij naar: Wetteronline via www.noodweer.be/zware-storm-aan-de-kust
- bron 4 vrij naar: www.rivm.nl/tekenbeten-en-lyme/hyalomma-teken
- bron 5 vrij naar: www.hln.be/wetenschap-planeet/weernieuws/omgeving-madrid-getroffen-door-felle-hagelstorm-een-nooit-geziene-zondvloed~a5f43e66 en Cito
- bron 6, 9, 13, 33, 35 eigen archief: Cito/CvTE
- bron 7, 8 vrij naar: klimadiagramme.de
- bron 10, 15 vrij naar: De Kleine Bosatlas, 61e ed. resp. p. 163 kaart A, p. 163 kaart C
- bron 11, 17, 18 vrij naar: De Grote Bosatlas, 55e ed. resp. p. 206 kaart A, p. 35 kaart A1, p. 41 kaart C3
- bron 12 Shutterstock: Andrew F. Kazmierski; rechtenvrije stockfoto-ID: 1433462693
- bron 14 vrij naar: www.weerplaza.nl, 25-05-2019
- bron 16 vrij naar: <https://crisisequipped.com/wp-content/uploads/2019/08/Evacuating-Without-a-Vehicle-blog.jpg>
- bron 19 www.varendoejesamen.nl/kenniscentrum/artikel/uitgelegd-waarom-stuw-driel-de-waterkraan-van-nederland
- bron 20, 36 vrij naar: De Grote Bosatlas, 55e ed. resp. p. 43 kaart A, p. 101 kaart G1 en kaart G2
- bron 21 vrij naar: www.duurzaamnieuws.nl/grondwater-droogt-op-door-klimaatverandering, 3-2-'19
- bron 22 Eurostat, via Waardevol Transport 2016-2017 p. 18
- bron 23 foto 1: www.audleytravel.com/ca/china/places-to-go/tiger-leaping-gorge
foto 2: The Beijing News, via www.chinadaily.com.cn/travel/2016-11/01/content_27239542_3.htm
foto 3: http://german.beijingreview.com.cn/China/201809/t20180918_800141785.html
foto 4: <https://www.nytimes.com/2011/05/20/world/asia/20gorges.html>
- bron 24 www.koninklijkhuis.nl/binaries/medium/content/gallery/koninklijkhuis/content-afbeeldingen/staatsbezoeken/china-oktober-2015/loss-plateau.jpg
- bron 25 vrij naar: de Volkskrant, Megaproject China is zinloos, Cor Speksnijder, 13-01-2015
- bron 26 vrij naar: Egyptian Water Partnership (2015) via <https://edition.cnn.com/2018/10/19/africa/ethiopia-new-dam-threatens-egypts-water/index.html>
- bron 27 vrij naar: NRC.nl, In Jordanië komt het water per truck, Jannie Schipper, 06-01-2019
- bron 28 vrij naar: https://nanopdf.com/download/4waterconflicten-a-de-nijl_pdf, p. 15
- bron 29 <https://abumelle.org/2017/01/14/antroposofische-sperzieboontjes-uit-egypte-2/>
- bron 30 vrij naar: www.nu.nl/binnenland/5972563/nederlandse-bevolking-groeit-met-46000-mensen-in-eerste-helft-2019.html, 31-07-2019
- bron 31 vrij naar: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/bevolkingsdaling/oorzaken-en-gevolgen-bevolkingsdaling
- bron 32 PBL/CBS regionale bevolkings- en huishoudenprognose 2013-2040
- bron 34 vrij naar: www.urlaubsziele.com/sehenswaardigheiden/197
- bron 37 Fachbereich Arbeit und Soziales / Sozialplanung, 12-2017
- bron 38 BiB 2018 / demografie-portal.de
- bron 39 populationpyramid.net
- bron 40 vrij naar: de Volkskrant, Rob Vreeken, 03-01-2019
- bron 41 vrij naar: de Volkskrant, 03-01-2013
- bron 42 vrij naar: Statista 2020
- bron 43 vrij naar: www.chinadaily.com.cn, Li You, 12-04-2019